

Wellicht had collega PINKHOF beter gedaan zich eerst te oriënteren en nadere toelichting te vragen van den schrijver. Deze wil geenszins een goede geneeskundige verzorging tegengaan. Het is mij bekend, dat deze blijken van warme instemming kreeg, ook van de zijde der klinische hoogleraren.

Ik houd mij overtuigd, dat collega PINKHOF, zoo hij met vorenstaande instemt, zijn openlijke veroordeeling ook wel openlijk zal willen herroepen, waarop de betrokkene mijns inziens recht heeft.

Maastricht, 17 November 1933.

J. E. SCHULTE.

Ik ben collega SCHULTE dankbaar voor het rechtzetten van enkele in mijn ingezonden stukje ingeslopen misvattingen omtrent den persoon van den aangehaalden schrijver. Ik had dezen wegens het uit zijn artikel merkbare medisch inzicht voor een arts gehouden; zijn werkzaamheid als „Seelsorger” in een ziekenhuis is door mij inderdaad geheel abusievelijk als idem in een gesticht vermeld. Van de goede qualiteiten van het overige artikel heb ik zelf reeds melding gemaakt; deze maakten het juist zoo schrijnend, dat aan het einde en zonder verband met het voorgaande denkbeelden worden verkondigd, die men zonder moeite herkent als de dictaten van het huidige regime.

Ik acht het intusschen noodig erop te wijzen, dat van het door mij ingezonden stuk door plaatsgebrek slechts een kleine middenmoot is geplaatst, waardoor de indruk is ontstaan, dat ik om plaatsruimte in dit *Tijdschrift* had verzocht om mij tegen het genoemde artikel te richten. Ware het geheel geplaatst, dan ware gebleken, dat ik slechts wenschte te waarschuwen tegen het importeeren van deze niet aan de wetenschap ontsproten beginselen, die thans tot „raswetenschap” zijn verheven, en waaraan in het ingezonden stuk van collega F. HERS in dit *Tijdschrift* uiting is gegeven. Het slot van het artikel van d. dr. SCHÖLLGEN heb ik daarbij als voorbeeld aangehaald; ik had hiervoor inderdaad meer sprekende voorbeelden kunnen kiezen, doch in beginsel ware daarmee niets veranderd.

De door den geachten inzender vermoede doch niet geuite grond voor mijn veroordeeling van de aangehaalde beginselen is zonder twijfel deze, dat er bij mij, als Jood, naast objectieve ook gevoelsmotieven tot een dergelijke veroordeeling aanwezig zijn. Het blijve aan hen, die deze subjectieve drijfveer missen, overgelaten, te oordeelen; in hoever het veroordeeling verdient, dat de lasten, die de zorg voor de zwakken aan de gezonde bevolking oplegt, als een gevaar voor de gezondheid van het ras worden gekenmerkt. Dat de door mij bij die veroordeeling gebezigde termen voor een wetenschappelijke bespreking wat kras waren, zij erkend.

J. PINKHOF.

NOG EENS DE VREEMDE HOUDING VAN DEN GEMEENTELIJKEN GENEESKUNDIGEN EN GEZONDHEIDSDIENST TE AMSTERDAM.

Naar aanleiding van het antwoord van dr. HEYERMANS, zou ik willen opmerken, dat het mij niet als gewoon voorkomt, dat een adviseur-specialist, die slechts éénmaal quantitatief suiker in urine bepaalt voor het advies daarover bijna een volle week noodig heeft;

dat een arts diabetes bij een kind licht noemt;

dat nadat het niet lukte het kind met dieet suikervrij te krijgen aan de hoogleeraar in de kindergeneeskunde, die opnemng *noodzakelijk* achtte, deze geweigerd werd.

Dat dr. HEYERMANS, gesteund door zijn specialist, het met de meening van *alle* hoogleraren in de interne geneeskunde hier ter stede oneens is (want óók prof. RUITINGA vond opnemng noodig) is misschien wel gewoon, maar dat van zulke opvattingen mijn patiëntje het slachtoffer dreigde te worden is treurig.

Dit maakt het noodzakelijk, dat dr. HEYERMANS uiteenzet hoe de behandeling door prof. CORNELIA DE LANGE polyclinisch had moeten geschieden; misschien zal dan pas duidelijk worden, wat niet door mij alleen, maar door velen vreemd gevonden werd.

20 November 1933.

D. BAGGELAAR.